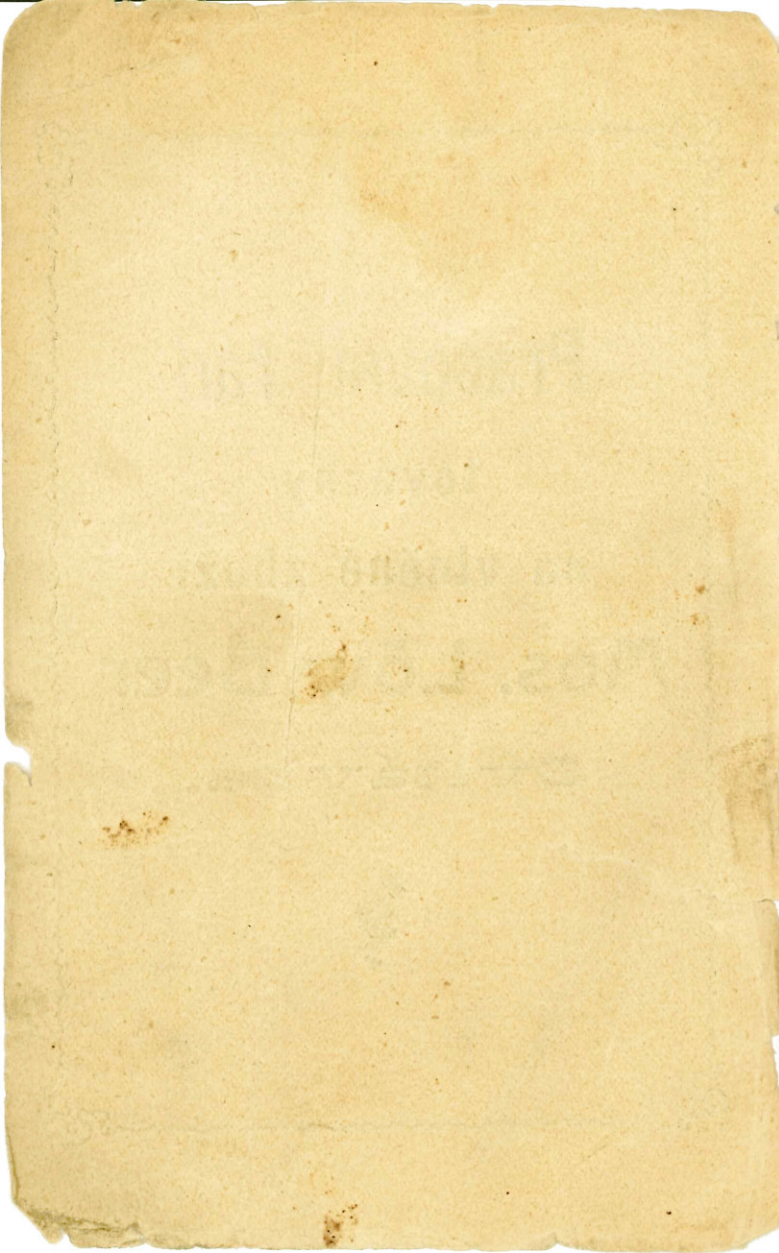

Pracovní řád
továrny
na vlněné zboží
Mos. Löw Beer
Svitávka.

Přijetí.

§ 1. Každý dělník bez rozdílu stáří a pohlaví má se před přijetím do práce zákonitě předepsanou pracovní knížkou opatřiti, která při vstupu do práce od majitele živnosti neb jeho zástupce k uschování se převezme. Při řádném vystoupení z práce se pracovní knížka zákonitým ustanovením vyhovujíc opětně vydá.

Děti pod 14. rokem se nepřijímají.

Upotřebení pomocných dělníků.

§ 2. Podnikatel zaměstnává muže, ženy a mladistvé pomocné dělníky, jako: vlčáci, kramplíři, cídiči, prádláci, niťárky, navijačky, dělníci přízové přádelny, dělníci oddělení na umělou vlnu, barvíři, soukačky, snovačky, šlichtaři, tkalci, dělníci, přípravní, tiskaři, řemeslníci, topiči, hlídači strojů, strážci, kočí a dvorní dělníci.

Zařazení do jedné z těchto kategorií, nesproštuje nikoho povinnosti, by se v pádě potřeby k jiným jeho schopnostem a fysickým silám přiměřené živnostenské práci pod zachováním mzdového ujednání upotřebiti dal.

Mladiství pomocní dělníci, to jsou takoví, kteří 16. rok věku svého ještě nedokonalí, a ženy upotřebí se pouze k lehčím jich fysickým silám přiměřeným pracím.

K noční práci, to jest od 8 hod. večer do 5 hod. ráno, se ženy a mladiství pomocní dělníci neupotřebí.

Šestinedělky se teprve 4 neděle po slehnutí ku pravidelné práci připustí.

Pomocným dělníkům se až do dokonaného 18. roku potřebný čas k návštěvě stávajících živnostenských večerních a nedělních škol povolí.

Pracovní dny, pracovní doba, pracovní přestávky.

§ 3. Pravidelně se každý týden pracuje: V pondělí od 7 do 6, v úterý, ve středu, ve čtvrtek, v pátek od 6¹/₂ hod. ráno do 6 hod. večer, v sobotu počítaje v to k čistění potřebnou dobu od 6 hodin ráno do 5¹/₂ hod. večer. Pracovní přestávky jsou v poledne 1 hodina a sice od 12 do 1 hod. a vyjímaje dělníky barvírny, přípravný, valchy, prádelny a šlichtárny, u kterých se dopolední přestávky na ty časové oddíly kdy to běh práce dovoluje odloží, přestávka ku snídání od ³/₄8 do 8 hod.

Ve dne a v noci pracuje se v odděleních prádelny, přízové prádelny, výroby na umělou vlnu, přípravný, valchy, prádelny, olejovny, skládárny.

Noční šichta počíná zde o 6 hod. večer a končí, o 6. hod. ráno a platí pro tu samou v předu uvedené přestávky ve smyslu přestávek denních.

Když se v sobotu v noci na neděli pracuje, ukončí se práce o ¹/₂6 hodině ráno. Na velikonoční sobotu a 24. prosince (štědrý večer) ukončí se práce ve 12 hodin v poledne.

Mezi dopolední přestávkou se v mechanické tkalcovně, přádelně a přízové přádelně stroje neodstaví. Jinak se mezi touto pracovní přestávkou vyjímaje barvírnu, přípravnu, valchu, přádelnu a skládárnu práce právě tak jak v poledne úplně přeruší.

Jakmile se šichty mění, stane se to následujícím způsobem, že dělníci, kteří do soboty večer pracovali, v pondělí večer svoji práci nastoupí a ty kteří v neděli o $1\frac{1}{2}$ hod. ráno svoji práci ukončili v pondělí ráno s prací začnou.

V pádě, že by se v noci ze soboty na neděli nepracovalo, stane se změna šicht v stejném způsobu nastoupí tedy obě šichty v pondělí též v uvedených dobách svoji práci.

V pádu, že se v oddělení přípravný, valchy, přádelny a barvírny po $1\frac{1}{2}$ šichtě pracuje, jest rozdělení práce následující: První třetina nastoupí o 6. hod. ráno a pracuje do 6 hod. večer s jednohodinnou přestávkou od 12—1 hod. tedy 11 hodin. — Druhá třetina nastoupí v 6 hod. ráno a pracuje do 12 hod. v poledne, nastoupí opět v 6 hod. večer a pracuje do 12 hod. v noci, tedy 11 hodin — Třetí třetina nastoupí o 1 hodině v poledne, pracuje do 12 hod. v noci s přestávkou od 6—7 hodin tedy 10 hod. Při tom se dopolední přestávce rovnající doba odpočinku na tu dobu odloží, kdy to běh práce dovoluje.

Rozdělení času v továrně řídí se dle hodin, které jsou u vchodu továrny umístěny. Znamení ku počátku a ku ukončení práce dává se parní píšťalou.

Každý dělník jest povinnen, pracovní dobu přesně dodržovati. Nedostavení se do práce neb předčasné opuštění té samé není bez podstatné omluvy

nebo předem obdrženího povolení, dovoleno. V pádě velké nutnosti může se pracovní doba nejdéle během 3 dnů v měsíci prodloužiti a sice proti ohlášení u živnostenského úřadu I. instance.

Toto prodloužení práce smí za den nejvýše 3 hodiny přes 10¹/₂ hodin obnašeti.

Jiné hodiny přes čas přes 10¹/₂ hodinovou pracovní dobu se jen s úředním povolením nařídí a to samé vývěskem oznámí.

Dělníci jsou povinni nařízené hodiny přes čas konati.

Hodiny přes čas se zvláště nahradí.

V pádě, že by pracovní doba a přiměřeně též denní mzda skrze zmenšení práce zmenšena býti musela, tak se to dělníkům předem oznámí.

Na nový rok, velikonoční pondělí, Nanebevstoupení Páně, svatodušní pondělí, Boží tělo a na oba vánoční svátky odpočívá veškerá živnostenská práce.

Na veškeré druhé svátky může jako ve všední dny pracováno býti, jest však pomocným dělníkům dovoleno dopolední služby Boží navštívit. V takových pádech platí pro svátky ohledně pracovní doby a doby odpočinku ta sama ustanovení jako pro jiné pracovní dny.

V neděli se jen ony čistící a udržovací práce na pracovních místnostech a strojích předsevezmou, skrze které pravidelný chod závodu vymíněn jest a které bez podstatného přerušeni práce aneb bez nebezpečí pro zdraví a život dělníků ve všední dny vykonány býti nemohou.

Ohledně těchto jakož i jiných dle § 1., čl. III. zákona ze dne 16. ledna 1895 ř. z. č. 21 dovolených

prací založí se seznam, do kterého pro každou jednotlivou neděli jména zaměstnaných dělníků, místo a doba jich zaměstnání jakož i druh předsevzaté práce zanešeny budou.

Když takové práce déle než 3 hodiny trvají, tak se s nimi zaměstnaných dělníků nejméně 24ti hodinový odpočinek na příští neděli, neb když to z ohledu na závod možno není, některý všední den aneb po dva dny v týdnu 6ti hodinový odpočinek povolí.

Spočítání a výplata pracovní mzdy.

§ 4. Pracovní mzdy a akordní platy jakož i každá změna jejich se předem oznámí.

Vyplácení mzdy děje se týdně a sice poslední den pracovní v týdni večer v 5¹/₂ hodin. V sobotu velikonoční (bílou sobotu) jakož i 24 prosince vyplácí se ve 12 hodin v poledne, jestliže na tyto dny výplata připadne.

Učtování s dělníky děje se poslední den pracovní v týdni.

Výplata děje se vždy v hotových penězích po srážce: příspěvků do nemocenské pokladny,
pokut peněžních,
záloh.

Dělníci, kteří jsou během týdně propuštěni obdrží mimo svých dokumentů svoji mzdu ihned.

Práva a povinnosti dozorčího personálu.

§ 5. Mistři a představení mají dělníkům provádění

svěřených jim prací přikázati, jakož i k tomu hleděti, by rozličné práce pod zachováním nařízených opatření provedeny byly a ustanovení tohoto pracovního řádu přesně dodržena byla. Oni mají právo dělníky, kteří nějakou chybu zavíná kárati a peněžité pokuty ukládati. Nadávek užívati jest zakazáno.

Každý dělník má představeného oddělení ve všem, co se pořádku v továrně týče a rozkazů mezi a při práci, přesně uposlechnouti.

V pádu nastalého přerušení pracovního má se to ihned představenému oddělení oznámiti.

Stížnosti dělníků mají se u zaměstnavatele nebo u řiditele továrny, a týče-li se příčina stížnosti více dělníků, deputací přednésti, která však pouze ze 3 dělníků pozůstávati smí.

Ku přijímání a propouštění dělníků jsou představení oddělení oprávněni.

Nemocenská pokladna a úrazové pojištění.

§ 6. Každý dělník jest povinnen k závodní nemocenské pokladně přistoupiti a se jejím ustanovením podrobiti.

Veškeří ku pojištění povinní úředníci a dělníci jsou u úrazové pojišťovny pro Moravu a Slezsko v Brně pojištění, připadající příspěvky hradí továrna zcela. Onemocní-li dělník mimo továrny má to ihned správě závodní nemocenské pokladny oznámiti. Při onemocnění neb úrazu některého dělníka v továrně má se představenému oddělení okamžitě oznámení učiniti, který ihned lékařskou pomoc přivolati a potřebná zařízení učiniti má.

Udržování strojů a náčiní v dobrém stavu.

§ 7. Dělníci mají s těmi k práci potřebnými a jim svěřenými stroji, náradím, náčiním, surovinami, prostředky výrobními a výrobky, jakož i s ohněm a světlem opatrně zacházeti.

Místnosti, stroje, náradí a náčiní nesmí se více znečistiti jak to jich upotřebení vyžaduje. Každý z práce vystupující má dříve stroj, náradí a náčiní, s kterým pracoval úplně očistěné mistru oddělení odevzdati.

Totéž staniž se koncem každého týdne.

Stroje čistiti a spravovati jakož i olejem mazati na pohyblivých částech neb na blízku těch samých dokud jsou v pohybu, jest přísně zakázáno. V pádu nevyhnutelné potřeby smí se tak dítí, upotřebí-li se příprav k tomu cíli zařízených

Na transmisích, když jsou v pohybu smí se konati práce jenom v pádech nutné potřeby a to jen s použitím opatření k tomu cíli učiněných (nakladačů řemenů, vysunovačů, náčiní k mazání atd.)

Takové práce jakož i rozsvicování lamp, obsluhování elektrických strojů a jich vedení, jest jen k tomu ustanoveným dovoleno.

Jest dále přísně zakázáno, by se na vedení, pojistkách, vsůvkách atd. elektrického světla a elektrické hnací síly něco činilo.

Všeobecná pravidla o chování.

§ 8 Dělníci mají do továrny přijít ve stavu

střízbém a v ní se mravně, slušně a vůbec tak chovati, aby jiné dělníky v jich zaměstnání nevyrušovali. Bráti sebou kořalku jakož i tu samou do továrny donášeti, jest přísně zakázáno.

Vzájemné návštěvy dělníků v čas pracovní jsou zakázány.

Cizé osoby nemají k dělníkům v továrně zaměstnaným přístup a mohou jen v nutných případech s nimi na místě od zaměstnavatele určeném mluvit.

V místnostech továrních zaměstnavatelem určených jest kouření tabáku zanechati; v ostatních smí se jen z uzavřených dýmek kouřiti, musí se však hodinu před ukončením práce v kouření ustati.

Spaní v pracovních místnostech jest i v dobách odpočinku přísně zakázáno.

Košíky ruční a podobné věci jakož i svlečené šatstvo budiž ukládáno tam, kam ustanoví zaměstnavatel.

Dělníci mají jen od zaměstnavatele určený vchod a východ používat. Zaměstnavatel jest oprávněn z továrny vystupující dělníky prohledat nechati, což se u ženských dělníků ženskou osobou převezme.

Tresty.

§ 9. Na překročení ustanovení tohoto pracovního řádu uložené pořádkové pokuty pozůstávají ve sražce ze mzdy od 20 h až do výše půldenního výdělku v době jednoho týdne.

Tyto uložené pořádkové pokuty nastanou obzvláště :

- a) na opozdění při začátku práce a na opuštění práce před daným k tomu znamením,
- b) na neuctivé chování, na neposlušnost a proti-vení se,
- c) na svévolné nebo z nedbalosti spáchané poškození neb znečištění místností, strojů, náčiní, nářadí, surovin, prostředků výrobních a tovarů,
- d) na rušení jiných dělníků při jejich výkonech živnostenských,
- e) na zakázané kouření tabáku a na neopatrné zacházení s ohněm, světlem, jakož i odpor- né jednání proti předpisům ohledně elektrického vedení,
- f) na neoprávněné vstupování do některé místnosti strojní neb pracovní,
- g) na nedovolené užívání náčiní, nářadí, surovin a látek pomocných,
- h) na rozmlouvání s osobami cizími na místech nedovolených,
- i) konečně padne do pokuty pořádkové ve výši naznačené, kdo opatření k uchránění života a zdraví na továrních strojích a přístrojích přidělaná odstraní, zkazí, poškodí, jich v čas potřeby nepoužije, nebo jinému při upotřebení jich překáží.

Tyto pokuty pořádkové ukládati přísluší před- staveným oddělení, tito jsou však povinni v každém

jednotlivém pádě vyžádati si rozhodnutí majitele neb ředitele továrny.

Pokuty pořádkové, kteréž byly uloženy, zanáší se do seznamu, dokteréhož mohou úřady i dělníci nahlédnouti a případnou nemocenské pokladně tovární.

Zrušení poměru pracovního.

§ 10. Vystoupení jakož i propuštění dělníka může každou dobu bez výpovědi nastati.

Vyhlášení pracovního řádu.

§ 11. Pracovní řád vstoupí dnem jeho vyhlášení v továrně v platnost.

On činí pracovní smlouvu mezi majitelem závodu a pomocným dělníkem. Každý dělník obdrží při přijetí jeden exemplář tohoto pracovního řádu.

